

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6P/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722200171
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3722200171.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou JUDr. Dagmar Mišúnovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K. - Š., I.. XX. X. XXXX F. N., I.. XX. X. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti matky: W.. M. K., I.. XX. X. XXXX, G. Z. B. Z., K. XXXX/XX, G.. Č.. Z. B. Z., I. XXX, zastúpená JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12 a otca R.. L. K., B., I.. X. X. XXXX, Z. B. Z., K. XXXX/XX, zastúpený Mgr. Barborou Hlavatou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, SNP 1445/41, o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného na mal. deti, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k mal. Š. K. I.. XX.X. XXXX zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 160 Eur mesačne a k mal. N. K., I.. XX.X.XXXX zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 130 Eur mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec povinný poukazovať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, od 19.1.2022.

II. Zameškané výživné za obdobie od 19.1.2022 do 30.6.2022 na mal. Š., I.. XX.X. XXXX vo výške 325,22 Eur a mal. N., vo výške 270,93 Eur je otec p o - v i n n ý splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 Eur mesačne na každé dieťa, spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia s tým, že prvá splátka zameškaného výživného je zročná v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a .

IV. Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom z a m i e t a .

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/66/2015-132 zo dňa 9.5.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoP/50/2016-193 zo dňa 28.2.2017 v časti o výživnom na maloleté deti.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na mal. Š. zo sumy 100 Eur na sumu 220 Eur a na mal. N. zo sumy 80 Eur na sumu 180 Eur. Uviedla, že naposledy bolo výživné upravené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P 66/2015 - 132 zo dňa 9. 5.2016. Od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov na strane mal. detí, keď mal. N. navštevovala materskú školu a mal. Š. bol žiakom I. stupňa ZŠ, uplynulo tiež značné obdobie a v súčasnosti mal. Š. navštevuje 8. ročník ZŠ a mal. N. 1. ročník 8. ročného gymnázia. Býva v prenajatom byte, pričom jej mesačné výdavky predstavujú: nájom 450,- €, mobily 50,- €, splátky na pračku 53,- €, strava v školách 50,- €, CPPaP Púchov 40,- €, strava doma cca 350,- €, hygiena 50,- €, hudobná pre N.u 30,- € ročne a 17,20 € polročne, káblová televízia 9,- €, internet 15,- €, príspevok na ZRŠ 70,- € ročne, učebnice a školské potreby 15,- €, pre N. špeciálne okuliare 300,- € ročne, lieky v priemere 15,- € mesačne, benzín cca 70,- € mesačne. V súvislosti s pandemiou mali deti dištančné vzdelávanie, s čím mala zvýšené výdavky

na technické vybavenie. Mal. N. sa venuje rôznym záľubám, mal. Š. užíva lieky, v dôsledku čoho sa mu mení hmotnosť, s čím sú tiež spojené zvýšené výdavky. Otec nad rámec bežného výživného nijako neprispieva.

2. Otec s podaným návrhom nesúhlasil a žiadal znížiť výživné na sumu 50 Eur pre mal. Š. a na sumu 45 Eur pre mal. N.. Uviedol, že od poslednej úpravy sa mu dramaticky zmenili životné okolnosti. Pre covid už nemohol ostať bývať u rodičov z ich rozhodnutia, a preto si musel zaobstarať hypotéku a lacný dvojizbový byt blízko rodičov a blízko maloletých detí. Uviedol, že je nielen proti zvýšeniu výživného, ale žiada jeho poníženie - na mal. Š. na sumu 50 Eur a na mal. N. na sumu 45 Eur. To, že platí doteraz výživné v plnej sume je len vďaka podpory jeho rodiny, ktorá ho takto chráni pred možným trestným činom z neplatenia výživného, ktoré by si síce nezapríčinil z vlastnej vôle, ale z objektívnych finančno-materiálnych dôvodov. Rodina ho pred nedávnom, keď sa dopyčula, že sa ide meniť výživné, rázne upozornila, že mu už odmietajú vypomáhať a musí si všetky svoje životné náklady, dlhy ako aj výživné platiť sám. Exmanželka zarába viac ako on, má aj vedľajšie príjmy z mesta a vlastní dnes dva byty v osobnom vlastníctve, plus vraj platí nájom za byt u sudcu V.. Zároveň uviedol, že musia stále platiť neobývaný byt v spoločnom vlastníctve na adrese K. XXXX, ktorý exmanželka odmieta dať roky do prenájmu s tvrdením, že je v neobývateľnom stave. Príjem z takéhoto bytu je dnes okolo 500-600 € mesačne, čiže len polovička by významne stačila na pokrytie nákladov pre maloletých. V konaní o BSM č. k. 11Pc/1/2016 sudca Okresného súdu Považská Bystrica p. K. jednoznačne potvrdil, že ide o pekný a plne obývateľný byt, a preto žiadal, aby bol ku konaniu prizvaný ako svedok a potvrdil overiteľný fakt, že matka detí zámerne odmieta prenajať spoločný neobývaný byt a získať tak nemalé finančné prostriedky pre ich deti. Okrem toho musia neustále doplácať dlhy exmanželky za tento byt a pracne ich vymáhať cez súd cez platobné rozkazy. V konaní o BSM, v ktorom sa zatiaľ iba neprávoplatne na Okresnom súde Považská Bystrica rozhodlo, dostala matka detí celý byt do svojho výlučného vlastníctva, čiže sa dá očakávať, že jej významne poklesnú náklady na bývanie. Z predmetného spoločného bytu ho matka detí zatiaľ nemusí nijako a ničím vyplatiť. On jej naopak musí doplatiť 200 € za neexistujúce auto a všetky spoločné dlhy z manželstva musí doplatiť sám (ide o sumu nad 30 tisíc €) a naopak všetky vybrané finančné prostriedky z ich spoločných účtov počas manželstva, ktoré matka detí vybrala krátko pred rozvodom, si môže exmanželka ponechať. Ich finančné a majetkové pomery sú teda závažným spôsobom rozdielne, a preto je jeho žiadosť o zníženie výživného nielen dôvodná, ale hlavne existenčne potrebná. Vzdelaním je ekonóm so špecializáciou na neziskový sektor a pracuje ako konzultant, nie ako IT špecialista. Podľa možnosti sa snaží si aj privyrobiť brigádou, avšak nemá veľký úspech, hlavne teraz v covidovej dobe. Pred rokom alebo dvoma mal brigádu niekoľko mesiacov s príjmom po 50 €. V zamestnaní sa neustále snaží o zvýšenie platu, avšak dostáva stále zamietavú odpoveď. Určite sa na tom negatívne prejavujú aj jeho časté návštevy na súdoch a polícii, ktoré hlavne v minulosti boli organizované zo strany exmanželky a takéto súdno-policiajné pracovné absencie určite nevyplývajú dobre na jeho pracovný kredit. Jeho výdavky predstavujú: 180 € výživné, 176,50 € nájom byt č. 1410, 247,50 € hypotéka za byt, 20 € elektrina, 5 € plyn, 125 € splátky za úver počas manželstva, ktorý určil súd, 23,92 + 22,16 € nájom exmanželkin byt K. Č.. XXXX, 14 € internet.

3. Matka na pojednávaní uviedla, že náklady na starostlivosť o deti sa neustále zvyšujú. V čase pôvodnej úpravy bola N. v materskej škole a Š. navštevoval 1. stupeň ZŠ. V súčasnosti N. navštevuje 1. ročník 8-ročného gymnázia, čo je 6. ročník ZŠ. Š. navštevuje 8. ročník ZŠ. Je zamestnaná v CSS s priemerným čistým mesačným príjmom 892,97 € a spolu s mimoriadnymi príjmami jej príjem za rok 2021 predstavoval v priemere 1.072 €. Pokiaľ mala tieto mimoriadne príjmy, nejedná sa o pravidelné príjmy. Čo sa týka odmeny 260 € za rok, jednalo sa o európsky projekt - cezhraničnú spoluprácu, ktorý je už ukončený. Taktiež pracuje na dohodu v Meste Považská Bystrica s priemerným čistým mesačným príjmom 258,97 €. Jedná sa o činnosti súvisiace so sociálnym poradenstvom. Poukázala na to, že sa s deťmi presťahovala do bytu a jej nájom sa zvýšil o 100 €. Býva v 3-izbovom byte, kde mesačné náklady na bývanie predstavujú 450 €. Ďalej platí 50 € za byt, ktorý má v BSM. V byte býva len ona s deťmi. Náklady na telefón pre ňu a deti predstavujú 50 € mesačne. Ďalej spláca splátky spoločnosti HOME CREDIT vo výške 50 € mesačne, internet 15 €, televízia 9 € mesačne. Náklady na benzín predstavujú 70 € mesačne, jedná sa o bežné cesty. N. navštevuje hudobnú školu, kde náklady predstavujú 30 € ročne. Š. navštevuje špeciálnu pedagogickú poradňu. Ideálne by ju mal navštevovať dvakrát do mesiaca, ale závisí to od jeho zdravotného stavu. Má poruchy učenia. V súvislosti s jednou návštevou sú náklady 20 €. Ďalej platí ZRŠ na obe deti 70 € ročne. N. nosí špeciálne okuliare, má dvojité cylindrické sklá. Minulý rok jej musela zakupovať okuliare dvakrát, pričom za jedny zaplatila 300 €. Náklady na lieky mesačne predstavujú 15 € mesačne v súvislosti s bežnými detskými chorobami. Š. má nepriaznivý zdravotný stav, aj v súčasnosti

je hospitalizovaný. To si vyžaduje, aby sa mu viac venovala, a preto nie je v jej možnostiach, aby si zvyšovala príjem. Motorové vozidlo nevlastní. Vozidlo, ktoré používa, je otcove, ktoré jej dal do užívania.

4. Otec na pojednávaní poukázal na to, že mu od poslednej úpravy vzrástli výdavky. V čase pôvodnej úpravy žil u rodičov, ale už sú starší, bol covid, bol nútený sa presťahovať. Našiel si menší 2-izbový byt. Spláca ho na hypotéku, žije v ňom sám. Byt zakúpil v hodnote 75.000,- Eur, úver si bral vo výške 55.000 Eur s tým, že sumu 20.000,- Eur mu poskytol brat, resp. nejakú časť mu poskytli aj rodičia. Nájom predstavuje 176 €. Spláca hypotéku 247,50 € mesačne. Taktiež platí byt, ktorý majú v BSM vo výške 50 € mesačne, elektrinu 20 €, plyn 5 €, prišiel mu tiež nedoplatok za teplo vo výške 350 €, tiež spláca splátky pôžičky u svojho brata 125 € mesačne, internet 14 €. Motorové vozidlo nevlastní. S platením výživného mu pomáha rodina. Pracuje v spoločnosti Z., M..L..T. s priemerným čistým mesačným príjmom 644,15 € ako konzultant. Tiež si privyrábal brigádami v spoločnosti S. H., F..M., kde jeho príjem predstavoval 50 € mesačne. Išlo o krátkodobú brigádu, cca pol roka. Táto firma skrachovala, preto tam už nepracuje. Kedysi v tejto spoločnosti pracoval, určité veci si pamätal, tak im telefonicky vypomáhal. Jeho pracovná doba je 8 hodín, dochádza však do Žiliny. Pokúšal sa aj hľadať brigádu u známeho, avšak v súvislosti s corona krízou je to teraz ťažké a nepodarilo sa mu to. Poukázal na to, že ho ako zamestnanca nemajú veľmi radi, neustále musí chodiť po súdoch, vyšetrovaniach. Tiež sa stará o svojich rodičov, ktorí majú 70 rokov a toto je v podstate jeho brigáda. Vypomáhajú mu po materiálnej a finančnej stránke. Tiež poukázal na závery znaleckého posudku psychológa N. č. 24P/2019, ktorý uzavrel, že je duševne chorý, a teda aj z tohto dôvodu nemôže vykonávať dobre platenú prácu, keďže má duševnú poruchu. Tiež bol 2x odsúdený neprávoplatne a z tohto dôvodu, keď sa zamestnávateľia toto dozvedia, ho nechcú zobrať. Vzhľadom na prebiehajúce trestné stíhanie si nemôže zabezpečiť vyšší príjem. Exmanželka spolu s otcom na neho podali 15 trestných oznámení. Bojí sa zmeniť prácu a o to viac v Považskej Bystrici, nakoľko môže o ňu prísť a nebude schopný vôbec platiť výživné. Do Považskej Bystrice prišiel v 22 rokoch, zavádzal sa program HELIOS. Túto prácu mu doporučila manželka cez jej tetu p. B., začal sa venovať kvázi IT práci. Dobre zarábala (v tom čase 20.000 Sk) a nevidí dôvod, prečo by mal ísť robiť ekonóma za 600 Eur, teda horšie platenú prácu. Keďže v tejto oblasti získal pracovné skúsenosti, pokračoval v nej až do dnešného dňa. K ponukám práce z ÚPSVaR uviedol, že jedná sa o manažérske funkcie, v tomto smere nemá prax ani skúsenosti. Nepopiera, že vyštudoval marketing, má ekonomické vzdelanie - marketing neziskový sektor, tomuto sa však nevenuje celý život, odkedy vyštudoval. Pracuje 10 rokov s programom, živí sa sám, nie je nezamestnaný. Keď vyštudoval, tak v tejto oblasti si mohol nájsť prácu v Bratislave, v Brne, v Prahe. Chcel sa však venovať rodine a v Považskej Bystrici nie sú neziskové organizácie. Ešte v čase, keď bol ženatý, pracoval na Pozemných stavbách a v spol. K.. V B. M. zavádzali program K., on sa s ním učil a tiež pomáhal zamestnancom v základných prácach s počítačom a posúval požiadavky na IT správcu. Pokiaľ sa týka práce v ČR, chcel zostať pri rodine, má tu deti, rodičov, ktorí sú už starí, majú nad 70 rokov, potrebuje sa o nich postarať, nakúpiť im, zaviesť kam potrebujú, do nemocnice, sú poberatelia starobného dôchodku. Oni mu zase pomáhajú so stravou, ale aj finančne. Čo sa týka pracovných ponúk predložených matkou, sú tam také pracovné ponuky ako vodič kamiónu, na ktorú prácu nemá licenciu, taktiež PHP programátor, čo on nikdy nerobil. Pokiaľ sa týka ponúk práce, ktoré zabezpečil súd, tam sa jedná o ponuky, kde sa vyžaduje znalosť anglického jazyka, nevie komunikovať v cudzom jazyku, učil sa kedysi ruštinu a anglický jazyk, ale vie len základy. Jazykovú školu navštevoval 1 - 2 roky v čase, keď chodil na strednú školu, keďže prepadal z angličtiny. Jazykovú školu nedokončil. Ďalej sú tam ponuky 700 Eur až 800 Eur, čo aj zarába a pokiaľ sa týka ponuky práce programátor webov, túto prácu nevykonáva a pokiaľ sa týka obchodno-marketingového asistenta v Žiline, je tam príjem 850 Eur. Chce poukázať na to, že síce vyštudoval marketing, ale nikdy sa tomu nevenoval, nemal takú možnosť. Pokiaľ sa týka manažérskych pozícií, nemá v tomto smere ani prax, ani vzdelanie, ani skúsenosti. Svoju prácu má a túto si udržiava. K prenájmu bytu, ktorý vlastní s matkou detí v BSM uviedol, že sa jedná sa o nádherný obývatelný byt, avšak nemá peniaze ani chuť, energiu, resp., nieže by nemal chuť, ale nevie zabezpečiť prenajatie bytu a je to byt exmanželky, tak nech si to ona zabezpečí. Príjem z prenájmu by mohol byť 600 -700 Eur.

5. Kolízny opatrovník doporučil zvýšiť výživné na maloleté deti. Uviedol, že na strane mal. detí došlo od poslednej úpravy výživného k zmene pomerov, kedy maloletý Š. prestúpil na II. stupeň ZŠ a mal. N. zo škôlky a aktuálne je žiačkou I. stupňa ZŠ. Zvýšenie výživného je preto dôvodné a namieste. Otec by si mal zabezpečiť takú prácu, ktorá prislúcha jeho vzdelaniu, v ktorej by dosahoval taký príjem, aby zvýšené výživné mohol riadne na deti platiť. Aj z dôkazu, ktorý súd predložil aj kolíznemu opatrovníkovi ohľadom voľných pracovných ponúk, je zrejmé, že otec by mohol dosahovať vyšší príjem. Argumentácia,

že otec nemá skúsenosti s takýmito pracovnými pozíciami nie je argumentom, ktorý by súd mal v tomto prípade zohľadniť.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, oboznámením lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni, potvrdeniami o príjme rodičov, výpisu z Y. Č.. XXXX N..Ú.. B. Z., O. E. Y. Č.. XXXX, N..Ú.. B. Z., O. E. Y. Č.. XXXX, N..Ú.. B. Z., fotokópií fotografií otca zo sociálnych sietí a bytu, prehlásením p. W. B., pracovných ponúk z portálu profesia.sk, pracovných ponúk ÚPSVaR Považská Bystrica ku dňu 21. 4. 2022 a ku dňu 1.6.2022, Zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie č. 001/385069/20-001/000 vrátane podkladov banky k poskytnutému úveru, Nájomnej zmluvy zo dňa 17.12.2021, správy ORPZ Považská Bystrica zo dňa 21.4.2022, správy zamestnávateľa otca zo dňa 29.4.2022, správy ÚPSVaR Považská Bystrica zo dňa 12.5.2022, mailovej správy CPPPaP Púchov zo dňa 28.1.2022, pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6P/66/2015, rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11Pc 1/2016-1011 zo dňa 16.12.2021, rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P 18/2018-84 zo dňa 25.4.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 19CoP 43/2018-137 zo dňa 15.11.2018, rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 9P/36/2017-515 zo dňa 9.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 17CoP 22/2020-603 zo dňa 30.4.2020 a zistil nasledovný skutočný stav veci:

7. Naposledy bolo výživné na mal. deti K. - Š. F. N. určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/66/2015 - 132 zo dňa 9.5.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/50/2016-193 zo dňa 28.2.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť čo do určenia výživného dňa 20.3.2017. Citovanými rozsudkami bola (okrem iného) stanovená povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletého Š. sumou 100 Eur mesačne a maloletej N. sumou 80 Eur mesačne s účinnosťou od rozvodu manželstva rodičov, t. j. od 09.06.2016. Pri určení výšky výživného súdy vychádzali z priemerného mesačného zárobku matky vo výške 554,52 Eur mesačne netto a zo zárobku otca 523,92 Eur až 541,70 Eur mesačne netto (v čase začatia konania bol zárobok otca 877,37 Eur mesačne). Obe maloleté deti (v čase rozhodovania odvolacieho súdu - február 2017) navštevovali prvý stupeň základnej školy. Otec uvádzal mesačné výdavky: 40 Eur nájom bytu v BSM, strava 97 Eur, internet 17 Eur, ošatenie, odev, lieky 15 Eur, cestovné do práce 18 Eur, splátka pôžičiek od brata 125 Eur (ktorú matka rozporovala), na lekára, mimoriadne výdavky 10 Eur.

8. V súčasnosti matka s deťmi býva v prenajatom 3-izbovom byte, kde mesačné náklady na bývanie predstavujú 450 Eur. Okrem toho platí náklady na byt, ktorý majú s otcom mal. detí v BSM vo výške 50 Eur mesačne. Ďalej má mesačné výdavky na telefón vrátane telefonov pre deti 50 Eur mesačne, spláca splátky spoločnosti HOME CREDIT vo výške 50 € mesačne, internet 15 €, televízia 9 € mesačne, náklady na benzín 70 € mesačne, ZRŠ na obe deti 70 € ročne, lieky mesačne predstavujú 15 € mesačne v súvislosti s bežnými detskými chorobami. Pracuje v Centre sociálnych služieb - I.X., X. Y. s priemerným čistým mesačným príjmom 892,97 € a spolu s mimoriadnymi príjmami jej príjem za rok 2021 predstavoval v priemere mesačne 1.072 € netto. Taktiež pracuje formou dohody v W. B. Z. s priemerným čistým mesačným príjmom 258,97 €. Jedná sa o činnosti súvisiace so sociálnym poradenstvom.

9. Otec maloletých býva v 2-izbovom byte. Jeho náklady na bývanie predstavujú sumu 176 €. Spláca hypotéku vo 247,50 € mesačne. Taktiež platí byt, ktorý majú v BSM sumou 50 € mesačne, platí elektrinu 20 €, plyn 5 €, internet 14 €. Pracuje ako konzultant pre informačné systémy v spoločnosti Z., M..L..T.. s priemerným čistým mesačným príjmom 644,15 €.

10. Mal. Š. navštevuje 8. ročník ZŠ. Má nepriaznivý zdravotný stav, tiež poruchy učenia, navštevuje špeciálnu pedagogickú poradňu, kde náklady predstavujú 20 € za jednu návštevu. Mal by ju navštevovať 2 x do mesiaca, závisí však od jeho zdravotného stavu. Mal. N. je žiačkou 1. ročníka 8-ročného gymnázia, resp. 6. ročníka ZŠ. Navštevuje hudobnú školu, kde náklady predstavujú 30 € ročne. Nosí špeciálne okuliare, má dvojité cylindrické sklá. Minulý rok jej musela matka zakúpiť okuliare dvakrát, pričom za jedny zaplatila 300 €.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods.3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmena pomerov podľa citovaného § 78 Zák. o rodine sa rozumie taká zmena okolností na strane oprávneného alebo aj na strane povinného, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti (R 3/1967). Súd preto porovnával pôvodné pomery rodičov a maloletých so súčasnými pomermi.

21. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 5 rokov, ktorá samotná skutočnosť, podľa ustálenej súdnej praxe, odôvodňuje zvýšenie výživného z dôvodu plynutia času a s tým súvisiaceho vzrastu nákladov na starostlivosť o deti - ich ošatenie, stravovanie, hygienu, nákup školských potrieb a pod. V čase poslednej úpravy maloleté deti navštevovali I. stupeň ZŠ, v súčasnosti navštevujú II. stupeň ZŠ (6. a 8. ročník). Mal. Š. má závažné zdravotné problémy, opakovane je hospitalizovaný na psychiatrii, v súvislosti s užívaním liekov sa mu často mení hmotnosť a tým aj veľkosť ošatenia. Musí tiež navštevovať špeciálnu pedagogickú poradňu. Mal. N. nosí špeciálne okuliare s dvojitémi cylindrickými sklami. S tým sú nepochybne spojené zvýšené výdavky na starostlivosť o deti. Na strane matky sa od poslednej úpravy zvýšili náklady na bývanie o 100 Eur mesačne, keďže bola nútená, z dôvodu predaja pôvodne prenajatého bytu, sa z tohto vystáhnovať a zabezpečiť si iné bývanie. Zároveň sa však zvýšil príjem matky o 338,45 Eur (z pôvodného 554,52 Eur na 892,97 Eur) resp. o 517,48 Eur pri zahrnutí mimoriadnych príjmov - odmien v súvislosti s európskym projektom z pôvodného 554,52 Eur na 1.072,- Eur). Otec pracuje s príjmom 644,15 Eur ako konzultant pre informačný systém. Jeho príjem sa tak od poslednej úpravy zvýšil o 111,34 Eur. Súd nezahrnul do príjmu diéty spočívajúce v cestovných náhradách, ako to žiadala matka, keďže tieto nie sú mzdou, resp. príjmom zo zamestnania, ale predstavujú len náhradu vynaložených nákladov otca v súvislosti s výkonom práce (cestovného).

22. Keďže matka tvrdila, že otec sa snaží zámerne podhodnotiť svoje vzdelanie a tým aj príjem s tým, že ešte počas vzájomného spolužitia sa otec snažil dosahovať čo najvyššie príjmy a hovoril, že pod 1.000 Eur ani „nevstane z postele“, súd preto zisťoval, či dosahovaný príjem otca (bližiaci sa

minimálnej mzde* /pozn. v roku 2022 - minimálna mzda 525,65 Eur netto) zodpovedá jeho dosiahnutému vzdelaniu, schopnostiam a možnostiam. V konaní bolo zistené, že otec má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie III. stupňa - doktorandské - marketing neziskového sektora. Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa absolvoval na Ekonomickej univerzite v Bratislave, Fakulta podnikového manažmentu. Podľa správy zamestnávateľa otca, vykonávaná práca otca nesúvisí s jeho ekonomickým vzdelaním a pokiaľ ide o typ vykonávanej práce, vzdelanie otca je v zásade základné. Otec k uvedenému uviedol, že v mieste bydliska nemá pracovné príležitosti v ním vyštudovanom obore. Súd preto zisťoval pracovné príležitosti otca zodpovedajúce jeho vzdelaniu. Vychádzajúc zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pre osoby s vysokoškolským vzdelaním so zameraním na marketing neziskových organizácií (VŠ III. stupňa) skutočne nie sú v rámci okresov Púchov a Považská Bystrica voľné pracovné miesta. Súd mal však za to, že otcovi nič nebráni uchádzať sa o pracovné miesta aj mimo miesta svojho pobytu (napr. v Bratislave). Otec sa osobne nestará o maloleté deti, s týmito sa nestretáva (vzhľadom na súdom stanovený zákaz styku otca s deťmi), a preto má dostatok časového priestoru na to, aby za prácou vycestoval aj do vzdialenejších miest. Pokiaľ tvrdil, že sa stará o svojich prestárlych rodičov, nebolo preukázané, že by boli odkázaní na jeho celodennú starostlivosť, prípadne že by mu bol priznaný v tejto súvislosti opatrovateľský príspevok. Vychádzajúc z vyjadrenia otca sa jedná o bežnú výpomoc starnúcim rodičom (odvoz do nemocnice, nákup a pod.), ktorá mu nebráni dochádzať za prácou aj mimo miesta trvalého bydliska. Napokon, ak otec nemá záujem dochádzať za prácou, v rámci okresov Púchov a Považská Bystrica má možnosť sa zamestnať v ním vyštudovanom obore - podnikový manažment (VŠ II. stupňa), kde môže dosahovať príjem od 900 Eur brutto do 3000 Eur brutto, ako to vyplýva zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 8.6.2022. Potvrdzuje to aj fakt, že už v rokoch 2005 - 2015 bol otec schopný zarobiť 900 Eur až 960 Eur netto. Z uvedeného je zrejmé, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, a preto súd pri určovaní výživného vychádzal z potenciálneho príjmu, ktorý by bol otec schopný dosahovať vo výške 1.150,42 Eur netto (priemer ponúkaných príjmov brutto 1.640,- Eur po prepočte na netto 1.150,42 Eur). V tomto smere neobstojí ani tvrdenie otca, že nemá prax ani skúsenosti v manažérskych funkciách, keďže túto prax nezískaval napriek dosiahnutému vzdelaniu z vlastného rozhodnutia, čo nemôže byť na ujmu jeho maloletým deťom. Rovnako tak neobstojí jeho tvrdenie, že nemá znalosť cudzieho jazyka, ktorá sa vyžaduje pri niektorých pracovných pozíciách, keďže bolo preukázané, že otec študoval tak na strednej škole ako aj formou kurzu (2 roky) anglický jazyk, a teda nič mu nebráni si aj v tomto smere svoje znalosti zdokonaľovať. Otec v konaní nepreukázal, že by si aktívne hľadal zamestnanie primerané svojmu dosiahnutému vzdelaniu. Pokiaľ dlhodobo pracuje len v pozícii, kde postačuje základné vzdelanie, jednoznačne sa týmto vzdáva výhodnejšieho zamestnania a vykonáva prácu nezodpovedajúcu jeho schopnostiam a možnostiam a dosiahnutému vzdelaniu. Otec taktiež nepreukázal, že by mu ním tvrdená duševná porucha či neprávoplatné odsúdenie, resp. prebiehajúce trestné konania bránili sa zamestnať s príjmom zodpovedajúcim jeho vzdelaniu. Súd nevychádzal z voľných pracovných ponúk a príjmov, ktoré do konania predložila matka, keďže sa jedná o pracovné miesta pre dosiahnuté vzdelanie stredoškolské s maturitou v takých odboroch, kde otec nemá potrebnú kvalifikáciu (napr. obsluha technologickej linky, vodič kamiónu, kuchár, zvärač a pod.). Uvedené ponuky však potvrdzujú fakt, že aj so stredoškolským vzdelaním s maturitou možno dosiahnuť príjem nad 1.500 Eur brutto. Je preto absolútne neprijateľné, aby sa otec vyhýbal riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti s odôvodnením, že má príjem blížiaci sa hranici životného minima, pri jeho najvyššom možnom dosiahnutom vzdelaní v obore (III. stupeň VŠ). Súd oceňuje snahu matky, ktorá sa napriek výlučnej osobnej starostlivosti o dve maloleté deti (naviac so zdravotnými problémami) snaží zlepšovať si svoju finančnú situáciu, tým aj životnú úroveň detí a okrem toho, že sa jej zvýšil príjem v trvalom zamestnaní, privyrába si aj mimo trvalého pracovného pomeru formou dohody. Táto skutočnosť však nemôže byť dôvodom pre zníženie výživného, ako sa snažil prezentovať v konaní otec a dôvodom pre prenesenie vyživovacej povinnosti prevažne na matku (za výlučnej osobnej starostlivosti o deti). Naviac, nič nebráni otcovi, pokiaľ tvrdil, že je byt, ktorý vlastní bývalí manželia v BSM v obývatelnom stave, tento prenajať a aj takýmto spôsobom získať ďalší príjem, podľa jeho vyjadrenia, vo výške 500-600 Eur mesačne. Bolo preukázané, že držiteľom kľúča od bytu je práve otec a matka nemá problém, aby tento dal otec prenajať. Súd preto nepovažoval za hospodárne a účelné vykonávať výsluch svedka - sudcu JUDr. R. K. ohľadom obývatelnosti bytu a k otázke odmietania prenájmu bytu matkou. Za danej situácie, keďže je byt príčinou častých nezhôd, hádok a rozporov medzi bývalými manželmi, nemožno od matky dôvodne žiadať, aby sa do predmetného bytu s deťmi nasťahovala (a takto si znížila výdavky na bývanie). Nebolo tiež preukázané, že by bol príjem matky účelovo pozmeňovaný riaditeľom zamestnávateľa matky (jej otcom). Keďže otec v tomto smere vzniesol pochybnosti, súd si vyžiadal príjem za posledné 2 roky späť (nielen za posledných 12 mesiacov v zmysle zaužívanej súdnej praxe), pričom tento je za uvedené roky porovnateľný, dokonca

za predchádzajúci rok mierne zvýšený. Na strane otca súd zohľadnil zvýšenie výdavkov na bývanie, splácanie hypotéky vo výške 247, 50 Eur. Súd však nebral do úvahy splácanie pôžičiek vo výške 125 Eur mesačne, ktoré mu mal poskytnúť brat (ktorú matka rozporovala) s poukazom na § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Irelevantné pre toto konanie boli ocom tvrdené skutočnosti týkajúce sa zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Tieto majú význam pre rozhodnutie o jeho vyporiadaní, nemajú však významný vplyv pre rozhodnutie o výživnom pre maloleté deti. Napokon, na základe vyporiadania BSM každý z manželov dostane za prikázaný majetok tomu zodpovedajúcu protihodnotu.

23. S poukazom na uvedené, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. Š. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 160 Eur mesačne a k mal. N. zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 130 Eur mesačne, ktoré zvýšené výživné súd otca zaviazal poukazovať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, a to od 19.1.2022, t.j. od podania návrhu ako žiadala matka. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol.

24. Zameškané výživné za obdobie od 19.1.2022 (deň podania návrhu) do 30.6.2022 (posledný deň mesiaca, v ktorom súd rozhodol) na mal. Š. vo výške 325,22 Eur (13 dní z mesiaca január -25,22 Eur + 5 mesiacov x 60 Eur) a mal. N. vo výške 270,93 Eur (13 dní z mesiaca január - 20,93 Eur + 5 x 50 Eur) súd otcovi povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 Eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia. Takto bude zameškané výživné zaplatené v primeranej lehote, v priebehu cca 15 mesiacov pre obe deti.

25. Z vyššie uvedených dôvodov, súd zamietol aj návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom.

26. Zároveň súd zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/66/2015-132 zo dňa 9. 5.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 6CoP/50/2016-193 zo dňa 28.2.2017 v časti o výživnom na maloleté deti, ktorými bola naposledy určená vyživovacia povinnosť na mal. deti.

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v takom počte vyhotovení, aby jedno zostalo súdu a ostatné mohli byť doručené všetkým účastníkom.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).